

Uute tüüpide loomine

Uusi tüüpe saab luua kahel viisil:

- `data` e. uue algebralise andmetüübi loomine,
- `Type` e. avaldis, mille tüüp on `Type`

1. Saame defineerida tüübisünonüüme:

```
Pikkus : Type
Pikkus = Int
```

2. Tõeväärtuste tüüp `Bool` on defineeritud järgnevalt:

```
data Bool = True | False
```

Sellest koodireast loeme välja järgnevat:

- defineeritakse uus andmetüüp `Bool`;
- defineeritakse konstruktor `True : Bool`;
- defineeritakse konstruktor `False : Bool`.

Siis saab kasutada mustrisobitust:

```
f : Bool → ...
f True  = ...
f False = ...
```

Näide

```
Radius : Type
Radius = Double    -- s.t. Radius asendatakse Double-ga

Width : Type
Width = Double

Height : Type
Height = Double

data Shape = Circle Radius | Rect Width Height

area : Shape → Double
area (Circle r) = pi * r^2
area (Rect w h) = w * h

s1 : Shape
s1 = Circle 1.5

test : Double
test = area s1 + area (Rect 0.75 3.0)
```

Näide

```
data Tree a = Empty | Branch a (Tree a) (Tree a)
```

```
flatten : Tree a → List a
```

```
flatten Empty = []
```

```
flatten (Branch x t1 t2) = flatten t1 ++ [x] ++ flatten t2
```

```
puu1 : Tree Char
```

```
puu1 = Branch 'b' (Branch 'a' Empty Empty) (Branch 'c' Empty Empty)
```

```
test2 : List Char
```

```
test2 = flatten puu1
```

```
fold : b → (a → b → b → b) → Tree a → b
```

```
fold em br Empty = em
```

```
fold em br (Branch x y z) = br x (fold em br y) (fold em br z)
```

```
flatten' : Tree a → List a
```

```
flatten' = fold [] (λx, xs, ys ⇒ xs ++ [x] ++ ys)
```

Näide: Naturaalarvud

Naturaalarvud on (standardteegis) defineeritud järgmiselt:

```
data Nat = Z | S Nat
```

Ehk siis:

- `Nat` on naturaalarvude tüüp;
- `z` ehk null on naturaalarv;
- kui `n` on naturaalarv, siis ühe võrra suurem arv `s n` on naturaalarv.

Näide:

```
add : Nat → Nat → Nat  
add 0 y = y  
add (S x) y = S (add x y)
```

Aga miks nii?

Näide: Listid

Listid on (standardteegis) defineeritud järgmiselt:

```
data List a = Nil | (::) a (List a)
```

Ehk siis:

- Iga tüübi a jaoks eksisteerib list `List a`;
- tühja listi konstruktor `Nil : List a`;
- mittetühja listi konstruktor `(::) : a → List a → List a`.

Näide:

```
len : List a → Nat    -- prelüüdis length
len Nil             = 0
len (_ :: xs)      = 1 + len xs
```

Näide: nurjumisvõimalusega funktsioonid

Tüübipere `Maybe` on defineeritud järgnevalt:

```
data Maybe a = Nothing | Just a
```

Listist otsimise funktsioon:

```
lookup : Int → List (Int,b) → Maybe b
lookup x [] = Nothing
lookup x ((y,z)::ys) = if x==y then Just z else lookup x ys
```

Näiteks:

- `lookup 4 [(3,'x'),(4,'y')] == Just 'y'`
- `lookup 2 [(3,'x'),(4,'y')] == Nothing`

Tähelepanekud:

- `Maybe a` väärtusi on ühe võrra rohkem kui `a` väärtusi

Näide: Tüüpide summa

Tüübid `Either a b` on defineeritud järgnevalt:

```
data Either a b = Left a | Right b
```

Kasutatakse näiteks siis kui on vaja edastada veateadet:

```
lookup' : Int → List (Int,b) → Either String b
lookup' x []                = Left "Elementi_ei_leitud!"
lookup' x ((y,z):::ys) = if x==y then Right z else lookup' x ys
```

Näiteks:

- `lookup' 4 [(3,'x'),(4,'y')] == Right 'y'`
- `lookup' 2 [(3,'x'),(4,'y')] == Left "Elementi_ei_leitud!"`

Kirjed

Erisüntaks algebraliste andmetüübide jaoks.

- **record** Point **where**
 constructor MkPoint
 x, y, z : Double

 record Sphere **where**
 constructor MkSphere
 center: Point
 radius: Double
- Saab kasutada konstruktorit

```
pt1 : Point -- "vana" süntaksiga  
pt1 = MkPoint 10 20 12
```
- ... või anda argumendid nimeliselt

```
sp1 : Sphere -- kirjete süntaks  
sp1 = MkSphere { radius = 2, center = pt1 }
```
- Kirje välju saab projitseerida.

```
Main> sp1.center.x  
10.0
```


Kirjed (jätk)

- Selliseid projektsioone saab ka ise defineerida:

```
(.dist) : Point → Double
(.dist) p = sqrt (p.x^2 + p.y^2)
```

```
Main> pt1.dist
22.360679774997898
```

- Uut kirjet saab luua ka vana kirje põhjal:

```
resize : Spehere → (dr: Double) → Spehere
resize c dr = { radius := c.radius + dr } c
```

- Väljale saab rakendada teisendusfunktsiooni.

```
resize_alt : Spehere → (dr: Double) → Spehere
resize_alt c dr = { radius $= (+ dr) } c
```

- Seda ka läbi mitme taseme:

```
move : (dx: Double)→(dy: Double)→(dz: Double)→Spehere→Spehere
move dx dy dz = { center.x $= (+ dx),
                  center.y $= (+ dy),
                  center.z $= (+ dz) }
```